

adás az alkalmazás, ennek itt mélyebb értelme van. Itt közösségbe lép be, ahol együtt dolgoznak s tanulnak, olvasnak, megvitatnak, megbeszélnek mindent.

A múlt nyáron — mondják — ha nem jártunk volna rosszul a tüzelőfával, elküldtünk volna egyet vagy kettőt közülünk felváltva két-kéthetes szabadságra, valahová, ahol pihenhetnek, de tanulhatnak és láthatnak is valamit. De a jövő évben biztosan számíthatunk rá Telik majd rá a kasszából. Az idén csak könyvekre jutott.

Könyvek, könyvtár a faluvégén! Könyvtár a téglagyárban — egész jó riportcím lenne. Nézegetem az asztalon heverő könyveket: Gorkij, akit az elébb olvastak, Solohov, Veres Péter, Szilágyi András, Stolte, Féja, Illyés, munkáskiadványok és Ady. Napilapot is járatnak, amit felváltva olvasnak, ki mikor ráér, vagy együtt. A Híd is jár, látok egy csomó naptárt is az asztalon, most viszik szét. A könyvek bejárják a kis házikókat és érlelik a gondolatot.

Késő van, már harmadszor búcsúszom.

Szövetkezet és munka, könyv és téglá — mondom magamban — nagyot tud az ember könyvvel és téglával! Ha a téglá könyvvel, a munka a gondolattal és felettük az ember szövetkezik, akkor születik az éposz. Még Bácskában is. Hiszen éreztem, hogy van valami titkos összefüggés Gorkij munkaéposza és olvasói között. És én a városi most egyszerre sajnálom, hogy ebből a kis kezdődő falusi époszból kimaradok, hogy csak regisztráns vagyok. De sok nagy éposza terem még itt embernek és munkának, valamelyikben nekem is lesz részem!

Hideg a szél, a faluvégi házikók még jobban összebújnak. Tétován jöttem, kemény léptekkel megyek el most mellettük. Messze előttem két összekapaszkodott embert látok, ők düllöngélnak, vagy én nem látom tisztán? Talán a kidobolt munkásszövetkezetre ittak egyet?

Kossa János

NÉPDAL

Nyomorúság az életem,
A sok adót én fizetem;
Nincs, ki könnyítse sorsomat,
Van, ki nevelje bajomat.

Én állítom a katonát,
Én fizetem a zsoldját;
És hogy az urát örizze,
Nálam kovártélyozzák be.

Én csináltatom meg a gátot,
Mégis én fizetek vámot.
A nagy adóm jerhe alatt
Házgerendám majd leszakad.

Házam előtt áll a bíró,
Nem hatja meg a sok síró;
Kocsira rakja gunyámat,
Utolsó véka búzámat.

Sok csak a lábát lógatja,
Mégis zsiros a falatja
Ha szememből nem foly könnyem,
Sótalan eszem kenyerem.